

2025-06-11

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Remissyttrande över ett utkast till lagrådsremiss En särskild straffbestämmelse för psykiskt våld

Ju2025/01157

Sveriges Domareförbund har anmodats yttra sig över rubricerade remiss. Sveriges Domareförbund är ett yrkesförbund för domare. Förbundet ska företräda Sveriges domare i lagstiftnings- och rättskipningsfrågor, värna om domstolarnas självständighet och i övrigt bevaka frågor av betydelse för den dömande verksamheten.

Domareförbundet konstaterar att konstruktionen av den föreslagna straffbestämmelsen i viss mån liknar den som gäller för t.ex. grov kvinnofridskränkning men avviker på så sätt att alla de gärningar som ingår i den brottsliga gärningen inte är straffbara i sig. Det krävs t.ex. inte att ett hot når upp i kraven för ett olaga hot eller att ett tvång når upp i ett olaga tvång för att gärningsmannen ska dömas för brott. I stället har det införts ett krav på att hotet/tvånget ska vara *otillbörligt*.

Domareförbundet anser att det kan ifrågasätta om kravet på otillbörlighet, såsom det är utformat, bör användas inom strafflagstiftningen. Detta då rekvisitet inte bygger på objektiva omständigheter utan på subjektiva och föränderliga. Något som idag kan anses otillbörligt behöver inte vara det om ett antal år. Eftersom brottsligheten ska pågå under viss tid och kan sträcka sig över lång tid uppstår givetvis frågan hur detta ska bedömas i det enskilda fallet. Det faktum att bedömningen dessutom ska variera utifrån det sociala sammanhanget medför att ett visst agerande kan vara straffbart inom en viss familj men inte inom en annan, vilket gör att det framstår som mycket svårt att bedöma vilket agerande som omfattas av straffbestämmelsen.

Kravet på ett upprepat agerande innebär också att det är svårt att avgöra när ett brott har begåtts. Helt klart är att om någon uttalar ett otillbörligt hot idag så är detta inte olagligt, men det kan bli det, om gärningsmannen fortsätter att göra det. Trots att gärningen så att säga är avslutad i dag föreligger inget brott utan det är först senare, beroende på vad som då inträffar, som ett brott eventuellt uppstår. Detta leder till att enskilda gärningar som i sig inte är straffbara kan bestraffas lång tid efter att de har begåtts eftersom preskriptionstiden, enligt utkastet, ska räknas från den tid

då brottet upphört. Ett olaga hot som uttalas idag preskriberas t.ex. om två år, men ett mindre allvarlig hot som inte är olagligt men väl otillbörligt kan komma att bestraffas om tre eller fyra år, beroende på gärningsmannens fortsatta agerande gentemot målsäganden. Detta ska då jämföras med hur preskriptionstiderna idag tillämpas gällande fridskränkingsbrotten där varje enskild gärning preskriberas för sig, oavsett om brottsligheten fortsätter under tid. Det blir därför aningen märkligt att allvarligare gärningar som t.ex. ingår i en kvinnofridskränkning preskriberas efter kortare tid än mindre allvarliga hot som faller in under den nya straffbestämmelsen.

Detta remissyttrande har beslutats av förbundets styrelse.

Hanna Werth
ordförande